

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

EMBERI JOGOK EURÓPAI BÍRÓSÁGA
NEGYESEDIK SEKCIÓ

VAJNAI ÉS MÁSONK kontra MAGYARORSZÁG ÜGY

(36358/14. sz. kérelem és öt másik ügy - ld. a mellékelt listát)

ÍTÉLET

STRASBOURG

2019. június 27.

Az ítélet végleges, de szerkesztői változtatás alá eshet.

A Vajnai és mások kontra Magyarország ügyben,

Az Emberi Jogok Európai Bírósága (Negyedik Szekció) Tanácsként tartott ülésén, amelynek tagjai voltak:

Stéphanie Mourou-Vikström, *elnök*,

Georges Ravarani,

Jolien Schukking, *bírák*

és Liv Tigerstedt, a *Szekció megbízott hivatalvezető helyettese*

2019. június 6-i zárt ülésén lefolytatott tanácskozását követően az azon időpontban elfogadott alábbi ítéletet hozza:

AZ ELJÁRÁS

1. Az ügy alapja több, Magyarország ellen az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló egyezmény (az "Egyezmény") 34. cikke alapján – a mellékelt táblázatban jelzett időpontokban – a Bírósághoz benyújtott kérelem.

2. A Bíróság tájékoztatta a Magyar Kormányt (a "Kormány") a kérelmekről.

A TÉNYEK

3. A kérelmezők névsorát és a kérelmekkel kapcsolatos releváns adatokat a mellékelt táblázat tartalmazza.

4. A kérelmezők önkényuralmi jelkép viselésével összefüggésben panaszolták véleménynyilvánítási szabadságuk korlátozását.

A JOG**I. A KÉRELMEK EGYESÍTÉSE**

5. A kérelmek hasonló tárgyra figyelemmel a Bíróság úgy véli, hogy a kérelmeket együtt, egy ítéletben kell vizsgálni.

II. AZ EGYEZMÉNY 10. CIKKÉNEK ÁLLÍTÓLAGOS MEGSÉRTÉSE

6. A kérelmezők önkényuralmi jelkép viselésével összefüggésben véleménynyilvánítási szabadságuk korlátozását panaszolták. Az Egyezmény 10. cikkére hivatkoztak, amely kimondja:

10. cikk

„1. Mindenkinnek joga van a véleménynyilvánítás szabadságához. Ez a jog magában foglalja a véleményalkotás szabadságát és az információk, eszmék megismerésének és közlésének szabadságát országhatárokon túl és anélkül, hogy ebbe hatósági szerv beavatkozhasson. Ez a cikk nem akadályozza, hogy az államok a rádió-, televízió- vagy mozgókép vállalatok működését engedélyezéshez kössék.

2. E kötelezettségekkel és felelősséggel együtt járó szabadságok gyakorlása a törvényben meghatározott, olyan alakszerűségeknek, feltételeknek, korlátozásoknak vagy szankcióknak vethető alá, amelyek szükséges intézkedéseknek minősülnek egy demokratikus társadalomban a nemzetbiztonság, a területi sértetlenség, a közbiztonság, a zavargás vagy bűnözés megelőzése, a közegészség vagy az erkölcsök védelme, mások jó hírneve vagy jogai védelme, a bizalmas értesülés közlésének megakadályozása, vagy a bíróságok tekintélyének és pártatlanságának fenntartása céljából.”

7. A Bíróság a *Vajnai kontra Magyarország* (33629/06. sz. kérelem, 48-58. pont, ECHR 2008) ügyben már kifejtette a 10. cikk ötágú vöröscsillag viselésével összefüggésben történő alkalmazásával kapcsolatos megközelítést. A bíróság megállapította: ahhoz, hogy a jelkép viselésének korlátozása igazolt legyen, az szükséges, hogy a kommunista diktatúra visszaállítását célzó politikai mozgalom vagy párt valós és jelenlévő veszélye álljon fenn. Nem került azonban bizonyításra, hogy a szóban forgó tilalom jogszabályba iktatását megelőzően létezett ilyen veszély, s a Bíróság szerint fennállt annak a kockázata, hogy a jelkép használatának teljes tiltása a jelkép olyan összefüggésekben történő használatát is korlátozná, amelyekben a korlátozás nem igazolt. Ezért a Bíróság úgy vélte, hogy a vöröscsillag többértelműségére figyelemmel a tilalom túlságosan széles körű volt: olyan tevékenységekre és eszmékre is kiterjedhetett, amelyek egyértelműen a 10. cikk védelme alá estek, s a szimbólum különböző jelentéseinek a szétválasztására nem volt kielégítő mód. A Bíróság továbbá hangsúlyozta, hogy még a kommunista ideológia esetleges propagálása sem szolgálhat kizárólagos indokul a vöröscsillag viselésének büntetőjogi szankciókkal történő korlátozására. Mindenesetre, a Vajnai ügy kontextusában – ahol a vöröscsillagot egy olyan bejegyzett politikai párt vezetője viselte, amelynek nem voltak ismert önkényuralmi ambíciói – egy többjelentésű jelképet nem lehetett veszélyes propagandaként azonosítani (ld. *Fratanoló kontra Magyarország*, 29459/10. sz. kérelem, 25. bekezdés, 2011. november 3.).

8. A jelen ügyet illetően a Bíróság megjegyzi, hogy a nemzeti jog kifogásolt rendelkezése változatlan, s a beavatkozás körülményei is hasonlóak.

9. Az elébe terjesztett anyagokat megvizsgálva a Bíróság nem talált olyan tényt vagy érvet, amely a Bíróságot a jelen körülmények között eltérő következtetés levonására bírná. A kérdéssel kapcsolatos esetjogára (a fent hivatkozott *Vajnai* ügy és *Fratanoló* ügy) figyelemmel a Bíróság úgy véli, hogy a jelen ügyben a kérelmezők pusztán amiatti büntetőjogi elítélése, hogy vöröscsillagot viseltek, nem tekinthető "nyomós társadalmi szükséglet"-re adott válasznak.

10. Ezért a panaszok elfogadhatók és az Egyezmény 10. cikkének megsértését tárják fel.

IV. AZ EGYEZMÉNY 41. CIKKÉNEK ALKALMAZÁSA

11. Az Egyezmény 41. cikke kimondja:

“Ha a Bíróság az Egyezmény vagy az ahhoz kapcsolódó jegyzőkönyvek megsértését állapítja meg és az érdekelt Magas Szerződő Fél belső joga csak részleges jóvátételt tesz lehetővé, a Bíróság – szükség esetén – igazságos elégtételt ítél meg a sértett félnek.”

12. A birtokában lévő információkra és esetjogára (ld. különösen a fent hivatkozott *Vajnai* és *Fratanoló* ügyet, továbbá a *Noé, Vajnai és Bakó kontra Magyarország* ügyet; 24515/09. sz. és két másik kérelem, 2014. szeptember 23.) figyelemmel a Bíróság a mellékelt táblázatban jelzett összegek megítélését tartja ésszerűnek.

13. A Bíróság úgy találja megfelelőnek, hogy a késedelmi kamatnak az Európai Központi Bank marginális kölcsönkamatán kell alapulnia, amelyhez további három százalékpontot kell hozzáadni.

EZEN INDOKOK ALAPJÁN A BÍRÓSÁG EGYHANGÚLAG

1. *Úgy határoz*, hogy egyesíti a kérelmeket;
2. Elfogadhatóvá *nyilvánítja* a kérelmeket;
3. *Megállapítja*, hogy a kérelmek az Egyezmény 10. cikkének megsértését tárják fel;
4. *Megállapítja*:
  - (a) hogy az alperes Államnak három hónapon belül a mellékelt táblázatban jelzett összegeket kell kifizetnie a kérelmezők számára az alperes Állam nemzeti valutájában, a teljesítéskori átváltási árfolyam alkalmazásával;
  - (b) hogy a fent említett három hónap lejártát követően a teljesítés időpontjáig a késedelmes időszakra az Európai Központi Bank marginális kamatlábát három százalékponttal meghaladó mértékű kamatot kell fizetni a fenti összegek után;
5. A kérelmezők igazságos elégtétellel kapcsolatos további igényeit *elutasítja*.

Készült angol nyelven, írásbeli kihirdetésre került 2019. június 27-én, a Bíróság Eljárási Szabályzata 77. szabálya 2. és 3. bekezdésének megfelelően.

Liv Tigerstedt
Megbízott hivatalvezető helyettes

Stéphanie Mourou-Vikström
Elnök

MELLÉKLET

Az Egyezmény 10. cikke alapján panaszt benyújtott kérelmezők névsora
(véleménynyilvánítási szabadság korlátozása önkényuralmi jelkép viselése miatt)

Sors szám	Kérelem száma Benyújtás időpontja	Kérelmező neve és születési ideje	Képviselő neve és praxisának helyszíne	Esemény Helyszín Időpont	A hatóságok által tett intézkedések	Büntetés	Jogerős hazai határozat időpontja	Vagyoni és nem vagyoni kártérítésként, valamint költségek és kiadások tekintetében a kérelmezőknek megítélt összeg (euróban) ¹
1.	36358 /14 2014. május 8.	Vajnai Attila 1963. augusztus 11.	Cech András Budapest	Vöröscsillag nyilvános viselése egy tiltakozó eseményen Budapesten 2012. május 1- jén. Vöröscsillag nyilvános viselése egy politikai összejövetelen Budapesten 2012. július 29-én.	Rendőrkapitányság ágra előállítás	Nem volt	2014. február 12. (kézbesítés: 2014. április 4.) 2014. március 12. (kézbesítés: 2014. április 7.)	2000
2.	66792 /14 2014. október 2.	Vass Éva 1964. április 14.	Cech András Budapest	Vöröscsillag nyilvános viselése egy politikai összejövetelen Budapesten 2012. július 29-én.	Rendőrkapitányság ágra előállítás	Nem volt	2014. február 26. (kézbesítés: 2014. április 9.)	2000
3.	66798 /14 2014. október 1.	Noé Krisztina 1970. július 1.	Cech András Budapest	Vöröscsillag nyilvános viselése egy tiltakozó eseményen Budapesten 2012. május 1- jén. Vöröscsillag nyilvános viselése egy politikai összejövetelen Budapesten 2012. július 29-én.	Rendőrkapitányság ágra előállítás	Nem volt	2014. február 12. (kézbesítés: 2014. április 4.) 2014. február 12. (kézbesítés: 2014. április 4.)	2000
4.	66889 /14 2014.	Róna Judit 1952.	Cech András Budapest	Vöröscsillag nyilvános viselése egy	Rendőrkapitányság ágra előállítás	Nem volt	2014. február 26. (kézbesítés)	2000

1. Továbbá az ezen összeget terhelő adók összegét.

Sors zám	Kérele m száma Benyú jtás időpontja	Kérelm ező neve és születési ideje	Képvis elő neve és praxisának helyszíne	Esemény Helyszín Időpont	A hatóságok által tett intézkedések	Bünt etés	Jogerős hazai határozat időpontja	Vagyoni és nem vagyoni kártérítésként, valamint költségek és kiadások tekintetében a kérelmezőnek megítélt összeg (euróban) ¹
	október 2.	április 24.	est	politikai összejövetelen Budapesten 2012. július 29-én.			tés: 2014. április 7.)	
5.	72826 /14 2014. november 5.	Fock Jenő 1950. február 24.	Cech András Budap est	Vöröscsilla g nyilvános viselése egy politikai összejövetelen Budapesten 2012. július 29-én.	Rendőrkapitánys ágra előállítás	Nem volt	2014. május 14. (kézbesí tés: 2014. július 2.)	2000
6.	4240/ 15 2015. január 15.	Nyári Zsolt 1980. március 28.	Cech András Budap est	Vöröscsilla g nyilvános viselése egy politikai összejövetelen Budapesten 2012. július 29-én.	Rendőrkapitánys ágra előállítás	Nem volt	2014. május 14. (kézbesí tés: 2014. július 15.)	2000